

Bryssel 9. elokuu 2021
REV3 – korvaa 28. huhtikuuta 2020
päivätyn tiedonannon REV2¹

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA LENTO- JA MERILIIKENTEEN TURVALLISUUTTA KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta on 1. helmikuuta 2020 alkaen eronnut Euroopan unionista, ja siitä on tullut ns. kolmas maa². Erosopimuksessa³ määrättiin siirtymäkaudesta, joka päättyi 31. joulukuuta 2020. Erosopimuksessa vahvistettiin myös eroa koskevat määräykset, joiden soveltaminen alkoi siirtymäkauden päättyessä. Siirtymäkauden aikana Euroopan unioni ja Yhdistynyt kuningaskunta neuvottelivat kauppaa- ja yhteistyösopimuksen, joka allekirjoitettiin 30. joulukuuta 2020 ja jota sovellettiin 1. tammikuuta 2021 alkaen väliaikaisesti siihen asti, että se tuli voimaan 1. toukokuuta 2021.⁴

Kauppaa- ja yhteistyösopimukseen perustuva suhde on markkinoillepääsyä koskevien edellytysten osalta hyvin erilainen kuin tilanne, jossa Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu sisämarkkinoihin⁵, EU:n tulliliittoon sekä arvonlisävero- ja valmisteveroalueeseen.

Sen vuoksi kaikkia asianomaisia ja erityisesti talouden toimijoita muistutetaan oikeudellisesta tilanteesta, jota sovelletaan siirtymäkauden päätyttyä.

¹ REV 3 selventää tilannetta, joka vallitsee sen jälkeen kun unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä on tehty kauppaa- ja yhteistyösopimus ja sovittu turvajärjestelystä, jota sovelletaan EU:n lentoasemalle pintakuljetuksena ilma-alukseen lastaamista varten toimitettavaan lentorahtiin ja -postiin.

² Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio. Ilmailun turvaamista koskevaa EU:n järjestelmää sovellettaessa Islanti, Norja, Liechtenstein ja Sveitsi katsotaan osaksi unionia.

³ Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus' (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

⁴ EUVL L 149, 30.4.2021, s. 10.

⁵ Vapaakauppasopimuksessa ei määrätä etenkään sellaisista (tavaroiden ja palvelujen alalla sovellettavista) sisämarkkinoiden periaatteista kuin vastavuoroinen tunnustaminen, 'alkuperämaaperiaate' ja yhdenmukaistaminen. Vapaakauppasopimuksella ei myöskään poisteta tullimuodollisuuksia ja -tarkastuksia, jotka koskevat esimerkiksi tavaroiden alkuperää ja niihin sisältyviä tuotantopanosia, eikä tuontiin ja vientiin sovellettavia kieltoja ja rajoituksia.

Siirtymäkauden päätyttyä lento- ja meriliikenteen turvallisuutta koskevia EU:n sääntöjä ei enää sovelleta Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Kauppa- ja yhteistyösopimus ei ole aiheuttanut muutoksia tältä osin. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

1. ILMAILUN TURVAAMINEN

Asetuksessa (EY) N:o 300/2008⁶ vahvistetaan ilmailun turvaamista koskevat EU:n yhteiset säännöt ja yhteiset perusvaatimukset sekä menettelyt, joiden avulla näiden sääntöjen ja vaatimusten noudattamista valvotaan. Asetuksessa (EU) 2015/1998⁷ vahvistetaan yksityiskohtaiset toimenpiteet, joilla asetuksen (EU) N:o 300/2008 4 artiklassa ja asetuksen liitteessä säädetyt ilmailun turvaamista koskevat yhteiset perusvaatimukset pannaan täytäntöön.

Asetuksella (EU) 2019/413⁸ muutetaan asetusta (EU) 2015/1998 niiden kolmansien maiden osalta, joiden turvavaatimusten tunnustetaan vastaavan siviili-ilmailun turvaamista koskevia yhteisiä perusvaatimuksia. Tämän oikeudellisen kehyksen mukaan Yhdistynyt kuningaskunta on kolmas maa, jonka EU siirtymäkauden päätyttyä tunnustaa soveltavan siviili-ilmailun turvaamista koskevia yhteisiä perusvaatimuksia vastaavia turvavaatimuksia ilma-alusten turvaamisen, matkustajien ja käsimatkatavaroiden, ruumassa kuljetettavien matkatavaroiden, rahdin ja postin osalta, jäljempänä kuvatulla tavalla.

1.1. Ilma-alusten turvaaminen, matkustajat, käsimatkatavarat ja ruumassa kuljetettavat matkatavarat

Asetuksessa (EY) N:o 300/2008 edellytetään, että on tehtävä ilma-aluksen turvatarkastus/turvaetsintä⁹, transfer- ja transit-matkustajien ja heidän käsimatkatavaroidensa turvatarkastus¹⁰ sekä ruumassa kuljetettavien transfer-matkatavaroiden turvatarkastus¹¹, paitsi jos ilma-alus saapuu komission laatimassa luettelossa mainitusta kolmannesta maasta.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 300/2008, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2008, yhteisistä siviili-ilmailun turvaamista koskevista säännöistä (EUVL L 97, 9.4.2008, s. 72).

⁷ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/1998, annettu 5 päivänä marraskuuta 2015, yksityiskohtaisista toimenpiteistä ilmailun turvaamista koskevien yhteisten perusvaatimusten täytäntöönpanemiseksi (EUVL L 299, 14.11.2015, s. 1).

⁸ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/413, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2019, asetuksen (EU) 2015/1998 muuttamisesta niiden kolmansien maiden osalta, joiden turvavaatimusten tunnustetaan vastaavan siviili-ilmailun turvaamista koskevia yhteisiä perusvaatimuksia (EUVL L 73, 15.3.2019, s. 98).

⁹ Asetuksen (EY) N:o 300/2008 liitteessä oleva 3.1 kohta ja komission täytäntöönpanopäätöksen C(2015) 8005 liitteessä oleva 3.1.1 kohta.

¹⁰ Asetuksen (EY) N:o 300/2008 liitteessä oleva 4.1.1 kohta, 4.1.2 kohdan b alakohta ja 4.1.3 kohdan d alakohta sekä komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1998 liitteessä oleva 4.0.2 kohta.

¹¹ Asetuksen (EY) N:o 300/2008 liitteessä oleva 5.1.1 kohta, 5.1.2 kohdan b alakohta ja 5.1.3 kohdan d alakohta sekä komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1998 liitteessä oleva 5.0.2 kohta.

Yhdistynyt kuningaskunta mainitaan komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1998 liitteessä olevissa lisäyksissä 3-B, 4-B ja 5-A.¹²

Näin ollen ilma-alukset, matkustajat ja heidän käsimatkatavaransa sekä ruumassa kuljetettavat matkatavarat voidaan siirtymäkauden päätyttyä vapauttaa lisätarkastuksista ja turvatarkastusmenettelyistä Yhdistyneestä kuningaskunnasta lähtevillä lennoilla, kun ne siirtyvät EU:hun.

1.2. Rahti ja posti, tarvikkeet

Yhdistynyt kuningaskunta mainitaan asetuksen (EU) 2015/1998 liitteessä olevassa lisäyksessä 6-Fi. Kyseisen maininnan perusteella Euroopan unioni tunnustaa lentorahdin ja -postin, joka on turvattu Yhdistyneen kuningaskunnan turvatus toimitusketjun mukaisesti. Tunnustaminen kattaa

- (a) rahdin ja postin, joka saapuu EU:n lentoasemille lentoteitse kauttakulku- ja siirtotoimien aikana; ja
- (b) turvatus lentorahdin ja -postin pintakuljetuksen EU:n lentoasemalle ilma-alukseen lastaamista varten, edellyttäen että se kuljetetaan samalla lentorahtikirjalla¹³ *Air Cargo Road Feeder Service* -mallin mukaisesti; ja
- (c) Yhdistyneen kuningaskunnan hyväksymien valvottujen edustajien tai tunnettujen lähettäjien toimittaman turvatus rahdin ja postin, edellyttäen että vastaanottava EU:n valvottu edustaja tai lentoliikenteen harjoittaja unionin lentoasemalla pystyy tarkistamaan, että toimittavat yksiköt on merkitty unionin tietokantaan aktiivisiksi toimijoiksi ja että kaikkia täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1998 liitteessä olevassa 6.3.2 kohdassa säädettyjä turvavalvontatoimenpiteitä noudatetaan.

1.2.1. *Lentoliikenteen harjoittajien nimeäminen kolmannen maan lentoasemalta unioniin operoivaksi rahdin tai postin kuljettajaksi (ACC3) ja yritysten ja toiminnanharjoittajien nimeäminen osaksi ACC3-lentoliikenteen harjoittajan toimitusketjua (RA3- ja KC3-nimeämiset)*

Asetuksen (EU) 2015/1998 liitteessä olevan 6.8.1 luvun mukaan kaikki lentoliikenteen harjoittajat, jotka kuljettavat rahtia tai postia kolmannessa maassa sijaitsevalta lentoasemalta EU:hun, on täytynyt nimetä jonkin EU:n jäsenvaltion asianomaisen viranomaisen toimesta ”kolmannen maan lentoasemalta unioniin operoivaksi rahdin tai postin kuljettajaksi” (ACC3), ja niiden on varmistettava tiettyjen turvatoimenpiteiden täytäntöönpano. Tätä vaatimusta sovelletaan riippumatta siitä, ovatko nämä lentoliikenteen harjoittajat

¹² Asetus (EU) 2019/413.

¹³ Chicagon yleissopimuksen liitteessä 9 olevan ICAOn suositellun menettelytavan 4.2 mukaisesti: *Sopimusvaltioiden olisi sovellettava rahtiin, jota kuljetetaan samalla lentorahtikirjalla sekä ilmateitse että pintakuljetuksena, samoja sääntöjä ja menettelyjä samalla tavalla kuin niitä sovelletaan yksinomaan ilmateitse kuljettettavaan rahtiin.*

sijoittautuneet EU:hun, Yhdistyneeseen kuningaskuntaan vai johonkin muuhun kolmanteen maahan.

Tätä ei vaadita, jos kyseinen kolmas maa mainitaan asetuksen (EU) 2015/1998 liitteessä olevissa lisäyksissä 6-Fi tai 6-Fii.

Yhdistynyt kuningaskunta mainitaan asetuksen (EU) 2015/1998 liitteessä olevassa lisäyksessä 6-Fi.¹⁴

Näin ollen siirtymäkauden päättyessä ei vaadita ACC3-nimeämistä rahdin tai postin kuljettamiseksi Yhdistyneestä kuningaskunnasta lähtevillä lennoilla eikä maatoiminnan operaattoreilta, jotka ovat osa rahtia ja postia Yhdistyneestä kuningaskunnasta EU:hun kuljettavien lentoliikenteen harjoittajien toimitusketjua, edellytetä RA3-nimeämistä ("kolmannen maan tunnettu lähettäjä") ja/tai KC3-nimeämistä ("kolmannen maan valvottu edustaja") eikä niihin sovelleta EU:n ilmailun turvatoimien varmentamisprosessia.

1.2.2. EU:n ilmailun turvatoimien varmentajien hyväksyminen

Asetuksen (EU) 2015/1998 liitteessä olevan 11.6 luvun (kohta 11.6.4.2) mukaan luonnolliset ja oikeushenkilöt, jotka jokin EU:n jäsenvaltio on hyväksynyt EU:n ilmailun turvatoimien varmentajiksi, on tunnustettava myös kaikissa muissa EU:n jäsenvaltioissa.

Yhdistyneen kuningaskunnan hyväksymiä ilmailun turvatoimien varmentajia ei enää siirtymäkauden päätyttyä tunnusteta EU:ssa.

Ennen siirtymäkauden päättymistä tehdyt EU:n ilmailun turvatoimien varmennukset, mukaan lukien ennen kyseistä päivää annetut varmennuskertomukset, ovat edelleen voimassa niissä varmennettujen lentoliikenteen harjoittajien, lentotoiminnan harjoittajien ja yritysten nimeämistä varten.

1.2.3. Valvottujen edustajien ja tunnettujen lähettäjien hyväksyminen EU:ssa

Asetuksen (EU) 2015/1998 liitteessä olevan 6.3 ja 6.4 luvun mukaan EU:hun sijoittautuneet yritykset, jotka jokin EU:n jäsenvaltio on hyväksynyt valvotuksi edustajaksi tai tunnetuksi lähettäjäksi, tunnustetaan tällaisiksi myös kaikissa muissa EU:n jäsenvaltioissa, ja niiden tiedot lisätään toimitusketjun turvaamista koskevaan unionin tietokantaan.

Yhdistyneen kuningaskunnan asianomaisen viranomaisen hyväksymiä valvottuja edustajia ja tunnettuja lähettäjiä ei enää siirtymäkauden päätyttyä lisätä toimitusketjun turvaamista koskevaan unionin tietokantaan.

¹⁴ Asetus (EU) 2019/413.

1.2.4. ACC3/KC3/RA3-nimeämisen tunnustaminen Yhdistyneessä kuningaskunnassa

Asetuksen (EU) 2015/1998 liitteessä olevan 6.8.1.5 ja 6.8.4.7 kohdan mukaan jonkin EU:n jäsenvaltion asianomaisen viranomaisen myöntämät ACC3/KC3/RA3-nimeämiset tunnustetaan kaikissa EU:n jäsenvaltioissa.

Yhdistyneen kuningaskunnan asianomaisen viranomaisen myöntämiä ACC3/KC3/RA3-nimeämiä ei enää siirtymäkauden päätyttyä tunnusteta EU:n jäsenvaltioissa. Tämän seurauksena kaikilla Yhdistyneen viranomaisen nimeämällä kolmansien maiden lentoliikenteen ja lentorahtiliikenteen harjoittajilla on oltava siirtymäkauden päätyttyä jonkin EU:n jäsenvaltion asianomaisen viranomaisen myöntämä ACC3/KC3/RA3-asema.

Toimivaltaiset komission yksiköt auttavat jäsenvaltioiden viranomaisia Yhdistyneen kuningaskunnan nimeämien lentoliikenteen harjoittajien sekä kolmansien maiden valvottujen edustajien ja tunnettujen lähettäjien nimeämiseen liittyvän vastuun uudelleen jakamisessa helpottamalla tähän liittyvää hallinnollista siirtymää.

1.2.5. Valvotut toimittajat

Asetuksen (EU) 2015/1998 liitteessä olevan 8.1.3 luvun mukaan valvotuilla toimittajilla (osa lentoasemien palveluntarjoajista sekä lennon aikana käytettävien tarvikkeiden toimittajat) on oltava asianomaisen viranomaisen hyväksyntä. Asetuksen (EU) 2015/1998 liitteessä olevan 8.1.3.5 kohdan mukaan jonkin EU:n jäsenvaltion valvotulle toimittajalle myöntämä hyväksyntä tunnustetaan kaikissa EU:n jäsenvaltioissa.

Yhdistyneen kuningaskunnan asianomaisen viranomaisen myöntämää hyväksyntää ei enää siirtymäkauden päätyttyä tunnusteta EU:n jäsenvaltioissa.

2. MERILIIKENTEEN TURVALLISUUS

Meriliikenteen turvallisuutta koskevat EU:n säännöt on vahvistettu alusten ja satamarakenteiden turvatoimien parantamisesta annetulla asetuksella (EY) N:o 725/2004¹⁵ ja satamien turvallisuuden parantamisesta annetulla direktiivillä 2005/65/EY¹⁶.

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 725/2004, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, alusten ja satamarakenteiden turvatoimien parantamisesta (EUVL L 129, 29.4.2004, s. 6).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/65/EY, annettu 26 päivänä lokakuuta 2005, satamien turvallisuuden parantamisesta (EUVL L 310, 25.11.2005, s. 28).

- Asetuksen (EY) N:o 725/2004 6 artiklan mukaan jäsenvaltion toimivaltaisen merenkulun turvaviranomaisen on vaadittava, että alus, joka ilmoittaa aikeestaan saapua jäsenvaltion satamaan, toimittaa sille tietyt turvatoimia koskevat tiedot. Asetuksen (EY) N:o 725/2004 7 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat pyytää toisiaan vapauttamaan niiden välillä toimivat säännölliset kansainväliset reitit näiden turvatoimia koskevien tietojen toimittamisesta. Siirtymäkauden päätyttyä Yhdistyneellä kuningaskunnalla ei enää ole tätä asetuksessa (EY) N:o 725/2004 säädettyä mahdollisuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikkiin asetuksen (EY) N:o 725/2004 6 artiklan soveltamisalaan kuuluviin säännöllisiin palveluihin, kuten Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n jäsenvaltioiden välisiin lauttayhteyksiin, sovelletaan siirtymäkauden päätyttyä kyseisen artiklan mukaista velvollisuutta toimittaa tietyt turvatoimia koskevat tiedot.
- Direktiivin 2005/65/EY 16 artiklan 2 kohdan mukaan turvatarkastuksia suorittaville tai luottamuksellista tietoa käsitteleville henkilöille (direktiivin 11 artiklassa tarkoitettujen tunnustettujen turvaorganisaatioiden henkilöstö mukaan lukien) on tehtävä asianmukainen luotettavuusselvitys siinä jäsenvaltiossa, jonka kansalaisia he ovat. Tämä tarkoittaa sitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan henkilöstö (jolla siis on Yhdistyneessä kuningaskunnassa tehty luotettavuusselvitys) ei voi enää suorittaa kyseisessä direktiivissä tarkoitettuja turvatarkastuksia. Tätä sääntöä sovelletaan myös asetuksen (EY) N:o 725/2004 12 artiklan nojalla tehtäviin tarkastuksiin, jotka koskevat alusten ja satamarakenteiden kansainvälisen turvasäännöstön (ISPS-säännöstö) noudattamista.

Yleistä tietoa liikenteen turvallisuuteen tällä hetkellä sovellettavista säännöistä annetaan lentoliikenteen turvallisuutta (https://ec.europa.eu/transport/modes/air/security_en) ja meriliikenteen turvallisuutta (https://ec.europa.eu/transport/modes/maritime/security_en) koskevilla komission verkkosivuilla. Verkkosivuja päivitetään sitä mukaa kun uutta tietoa tulee saataville.

Euroopan komissio
Liikenteen ja liikkumisen pääosasto